

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS –
VALSTYBĖS LYGIO EKSTREMALIOSIOS SITUACIJOS VALSTYBĖS OPERACIJŲ
VADOVAS**

**SPRENDIMAS
DĖL COVID-19 LIGOS (KORONAVIRUSO INFEKCIJOS) VALDYMO PRIEMONIŲ
ŽMONIŲ SU NEGALIA PRIEŽIŪROS ORGANIZAVIMUI ĮSTAIGOSE**

2020 m. balandžio 23 d. Nr. V-978

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 1 ir 4 punktais, 28 straipsnio 4 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 152 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo“, Valstybiniu ekstremaliųjų situacijų valdymo planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimu Nr. 1503 „Dėl Valstybinio ekstremaliųjų situacijų valdymo plano patvirtinimo“, 2020 m. kovo 14 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 207 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ (toliau – Nutarimas Nr. 207) 3.5.3 papunkčiu, Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko 2020 m. vasario 27 d. potvarkiu Nr. 43 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo paskyrimo“ ir atsižvelgdamas į Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijas, nuo 2020 m. balandžio 27 d. n u s p r e n d ž i u:

1. Įpareigoti abu tėvus, įtėvius, globėjus ar rūpintojus:

1.1. kreipiantis dėl žmonių su negalia priežiūros ir maitinimo paslaugų (toliau – priežiūros paslaugos), savivaldybių administracijoms pateikti darbdavio pažymas tik įvertinus visas kitas žmonių su negalia priežiūros galimybes namuose.

1.2. užtikrinti žmonių su negalia priežiūrą namuose:

1.2.1. kai žmogus su negalia serga lėtinėmis ligomis, nurodytomis Sunkių lėtinių ligų, dėl kurių ekstremaliosios situacijos ar karantino laikotarpiu asmeniui išduodamas nedarbingumo pažymėjimas, sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2020 m. kovo 23 d. įsakymu Nr. V-483 „Dėl Sunkių lėtinių ligų, dėl kurių ekstremaliosios situacijos ar karantino laikotarpiu asmeniui išduodamas nedarbingumo pažymėjimas, sąrašo patvirtinimo“ (toliau – įsakymas Nr. V-483);

1.2.2. kai žmogus su negalia gyvena kartu su asmenimis priskirtiniais rizikos grupėms (vyresnio nei 60 m. amžiaus asmenims ir (arba) sergantiems lėtinėmis ligomis, nurodytomis įsakyme Nr. V-483: žmogaus imunodeficito viruso liga; piktybiniai navikai (jei liga diagnozuota ar buvo paūmėjimas ir jei po taikyto gydymo pabaigos nepraėjo 2 metai); cukrinis diabetas; širdies ir kraujagyslių ligos su lėtiniu širdies nepakankamumu 2-4 laipsnio; lėtinės kvėpavimo organų ligos su kvėpavimo nepakankamumu; lėtinės inkstų ligos su inkstų nepakankamumu; būklė po autologinės kaulų čiulpų ir organų transplantacijos; ligos, kurios šiuo metu gydomos bendra ar selektyvia chemoterapijas ar radioterapija ir ligos, po kurių gydymo šiais metodais pabaigos nepraėjo 2 metai; ligos, kurios šiuo metu gydomos imunosupresija atitinkančia metilprednizolono 10 mg/kg per dieną ir ligos, nuo kurių gydymo šiuo būdu pabaigos nepraėjo 6 mėnesiai; įgimtas imunodeficitas; kitos sunkios lėtinės ligos, kai taikomas imunosupresinis gydymas).

2. Įpareigoti savivaldybių administracijas:

2.1. organizuoti žmonių su negalia priežiūros paslaugas, kai yra tėvų, įtėvių, globėjų ar rūpintojų kreipimasis ir pateikiama darbdavio pažyma dėl būtinumo atitinkamas funkcijas (darbus) atlikti darbo vietoje, arba kai žmonių su negalia priežiūros neįmanoma užtikrinti namuose, t. y. į darbą privalo eiti ir būtinašias funkcijas (darbus) atlikti abu tėvai, įtėviai, globėjai, rūpintojai ir nėra

galimybės palikti žmonių su negalia namuose, pasitelkiant kitų asmenų pagalbą. Savivaldybių administracijos sprendimą dėl žmonių su negalia priežiūros paslaugų organizavimo priima tik įvertinusios visas aplinkybes, kai nėra galimybės žmonėmis su negalia pasirūpinti namuose.

2.2 Priėmus sprendimą dėl žmonių su negalia priežiūros paslaugų organizavimo:

2.2.1. Užtikrinti, kad priežiūros paslaugos būtų organizuojamos ne didesnėmis kaip 10 asmenų grupėmis, maksimaliai laikantis grupių izoliacijos principo: darbuotojai dirbtų tik vienoje grupėje, žmonės su negalia, kuriems teikiamos priežiūros paslaugos, lankytų nuolatos tą pačią grupę, grupės veikla būtų vykdoma taip, kad būtų išvengta skirtingas grupes lankančių žmonių su negalia kontakto tiek patalpose, kuriose teikiamos priežiūros paslaugos, tiek lauke.

2.2.2. Užtikrinti, kad nebūtų organizuojamos bendros veiklos kelioms žmonių su negalia grupėms.

2.2.3. Užtikrinti, kad vienam žmogui su negalia priežiūros paslaugų teikimo patalpose būtų skiriamas ne mažesnis kaip 4 kv. m. plotas (neįskaičiuojamos tualetų, prausyklų, virtuvėlių ir kitos pan. erdvės).

2.2.4. Prie įėjimo į įstaigas, kuriose organizuojamos priežiūros paslaugos, pateikti informaciją:

2.2.4.1. kad asmenys, atlydintys žmones su negalia, privalo dėvėti nosį ir burną dengiančias priemones (veido kaukes, respiratorius ar kitas priemones);

2.2.4.2. apie asmens higienos laikymosi būtinybę (rankų higieną, kosėjimo, čiaudėjimo etiketą ir kt.).

2.2.5. Užtikrinti, kad šalia įėjimų į įstaigą ir patalpas, kuriose teikiamos priežiūros paslaugos būtų sudarytos galimybės rankų dezinfekcijai (gerai matomoje vietoje pakabintos rankų dezinfekcijai skirtos priemonės).

2.2.6. Užtikrinti, kad būtų vertinama visų priimamų į įstaigą žmonių su negalia sveikatos būklė. Žmonėms su negalia, kuriems pasireiškia karščiavimas (37,3 °C ir daugiau) ar kurie turi ūmių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų, ūmių žarnyno infekcijų ir kitų užkrečiamųjų ligų požymių (pvz., sloga, kosulys, pasunkėjęs kvėpavimas, viduriavimas, vėmimas, bėrimai ir pan.) nebūtų priimami dalyvauti grupės veikloje.

2.2.7. Užtikrinti, kad darbuotojai vykdantys žmonių su negalia priėmimą į įstaigą dėvėtų nosį ir burną dengiančias apsaugos priemones.

2.2.8. Užtikrinti, kad priežiūros paslaugų teikimo vietoje dirbtų tik darbuotojai, neturintys ūmių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų, ūmių žarnyno infekcijų ir kitų užkrečiamųjų ligų požymių (pvz., karščiavimas, sloga, kosulys, pasunkėjęs kvėpavimas, viduriavimas, vėmimas ir pan.). Darbuotojų sveikata būtų nuolat stebima:

2.2.8.1. informuoti darbuotojus, kad turint ūmių viršutinių kvėpavimo takų ligų, ūmių žarnyno infekcijų ir kt. susirgimų požymių (pvz., karščiavimas, sloga, kosulys, čiaudulys, pasunkėjęs kvėpavimas, viduriavimas, vėmimas ir pan.), į darbą nevyktų;

2.2.8.2. matuoti darbuotojų kūno temperatūrą iškart atvykus į darbą;

2.2.8.3. darbuotojus, kuriems pasireiškia viršutinių kvėpavimo takų ligų, ūmių žarnyno infekcijų ir kt. susirgimų požymiai (karščiavimas (37,3 °C ir daugiau), sloga, kosulys, čiaudulys, pasunkėjęs kvėpavimas, viduriavimas, vėmimas ir pan.), nedelsiant nušalinti nuo darbo, jiems rekomenduoti konsultuoti Karštąją koronaviruso liniją tel. 1808 arba susisiekti su savo šeimos gydytoju konsultacijai nuotoliniu būdu;

2.2.8.4. jeigu darbuotojo administracija iš paties darbuotojo gavo informaciją apie jam nustatytą COVID-19 ligą (koronaviruso infekciją), apie tai informuoti Nacionalinį visuomenės sveikatos centrą prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – NVSC), bendradarbiauti su NVSC nustatant sąlytį turėjusius asmenis ir jiems taikant 14 dienų izoliaciją;

2.2.8.5. drausti dirbti darbuotojams, kuriems privaloma izoliacija, izoliacijos laikotarpiu, išskyrus darbuotojus, dirbančius nuotoliniu būdu;

2.2.8.6. užtikrinti, kad priežiūros paslaugų teikimo vietoje tiesiogiai su žmonėmis su negalia nedirbtų darbuotojai, priklausantys rizikos grupei (nurodytai šio sprendimo 1.2.2 papunktyje).

2.2.9. Užtikrinti, kad priežiūros paslaugų teikimo vietoje būtų sudarytos tinkamos sąlygos darbuotojų ir žmonių su negalia rankų higienai (praustuvėse tiekiamas šiltas ir šaltas vanduo, prie praustuvių patiekama skysto muilo).

2.2.10. Užtikrinti, kad kriauklės ir kiti sanitariniai mazgai, kuriais naudojasi kelios žmonių su negalia grupės, būtų dezinfekuojami kiekvieną kartą jais pasinaudojus vienam žmogui.

2.2.11. Užtikrinti, kad priežiūros paslaugų teikimo patalpos būtų išvėdinamos prieš atvykstant žmonėms su negalia ir ne rečiau kaip 2 kartus per dieną, o aplinkos valymas priežiūros paslaugų teikimo vietoje būtų atliekama atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos parengtas rekomendacijas patalpų valymui COVID-19 pandemijos metu ([https://sam.lrv.lt/uploads/sam/documents/files/REKOMENDACIJOS%20dezinfekcijai%2020200327%20\(1\).pdf](https://sam.lrv.lt/uploads/sam/documents/files/REKOMENDACIJOS%20dezinfekcijai%2020200327%20(1).pdf)).

Sveikatos apsaugos ministras – valstybės lygio
ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovas

Aurelijus Veryga

